

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

ANDREI ȘAGUNA - UN EVEREST AL ORTODOXIEI

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

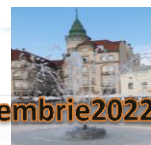
„Moise nu a putut fi mai mare pentru poporul izraelitean,
 decât marele Șaguna pentru biserica și neamul nostru.
 Mai dă-ne Doamne astfel de oameni!”

(Pr. Ioan Bârsan, 1851-1911)

ANDREI ANASTASIU ȘAGUNA a fost și a rămas una dintre cele mai mari personalități ale familiei sale ce și-a tras seva din milenara noblete **geto-aromână** și unul dintre cei mai mari Ierarhi ai Ortodoxiei naționale și universale. Viitorul Mitropolit s-a născut în familia drept măritorilor creștini **Naum** și **Anastasia**, dar strămoșii săi se întindeau peste multe secole și peste multe provincii muntoase **aromâne**, precum **Pindul**, **Gramatosa**, **Olimp**, **Grecia**, **Armenia**, **Macedonia**, **Illyria**, **Dalmația**, **Panonia**, **Moesia**, care odinioară erau strălucite Coroane ale marelui Imperiu al biruitorului împărat **Burebista cel Mare** (82-44 î.Hr.). Mândri de obârșia lor getă, imperială, prin caracter, demnitate, eroism, jertfă, onoare, credință, adevăr, libertate, omenie, autoritate, înțelepciune și-au spus **ARMĂNI**, iar vecinii lor, rubedeniile din marea stirpă tracă i-au numit și **VLAHI**.

În vremea Imperiului Otoman, **armânii** s-au bucurat de o oarecare autonomie, impusă prin autoritatea și conștiința apartenenței lor la „**milletul creștin ortodox**”. Termenul semnifică forma de organizare civilo-religioasă a creștinilor ortodocși din imperiul turc, ocrotiți de patriarhul ecumenic și ierarhii săi, funcționari guvernamentali. (Timothy Ware, *Istoria Bisericii Ortodoxe*, Ed. Aldo Press, Buc. 1993, p. 93). Ulterior agresivitatea furibundă a musulmanilor albanezi, a culminat cu distrugerea mării Cetăți armâne **MOSCOPOLE**, centrul lor, în 1789. Forțați să migreze, armânii s-au răspândit în imperiul habsburgic și în Țările Daciei, închegând mari centre comerciale în marile comunități întemeiate de ei, cu instituții proprii, înfloritoare, economice, școlare, bisericesti, în marile orașe: Viena, Buda, Pesta, Szentendre, Miskolc, Eger, Poznan, Cluj, Oradea, Beiuș, Arad, Deva, Sibiu, Brașov ș.a. Comunitățile armâne erau adevărate *Cetăți spirituale* în sânul cărora s-au cuprins toți emigranții ortodocși din Imperiul Otoman, armâni, greci, sârbi, bulgari, albanezi, vorbitori de limbă armână, greacă, germană, maghiară, poloneză, italiană, sârbă. Coeziunea și unitatea acestor comunități a înfăptuit-o spiritul ortodox al armânilor. Trăirea vie, profundă, vibrantă a Ortodoxiei mântuitoare le-a întetit zelul marilor creatori, ziditori, ctitori de școli și biserici, astfel că la finele veacului al XVIII-lea se mândreau cu Cuna celor **22 de biserici și capele** în orașe importante din Ungaria, Buda, Pesta, Szentendre, Miskolc și Transilvania valahă, Arad, Cluj, Sibiu, Brașov. Între armânii prosperi în activitatea economico-spirituală, comerț, industrie, sistem bancar, învățământ, biserică, marcând istoria Europei Central-Orientale s-au numărat marile familii **Sina** și **Dumba** din Viena, **Grabovszki** din Pesta, **Gojdu** din Oradea, **Mutovszky** și **Șaguna** din Miskolc, **Mocsonyi** din Banat și **Diamandi** din Brașov. (Maria Berenyi, *Colonii macedo-române în Ungaria* (Secolul XVIII-XX).)

Theodor Capidan tâlcuiește numele „**Șagune**” – **haină de lână** de culoare albă sau neagră. (Th. Capidan, *Aromâni. Dialectul aromân. Studiu lingvistic*. Buc. 1932). Familiile bogate, înrudite **Sina**, **Grabovski**, **Mutovszky** și **Șaguna** care se întindeau peste așezările Civara, Grabova, Lunca și Moscopole, cu imobile, magazine, cafenele, băcăni, pivnițe de vinuri alese, ctitori ai bisericilor – catedrale din Miskolc

și Pesta, l-au educat și influențat pe tânărul Anastasiu înspre natura chemării sale religios-spirituale. (Maria Berenyi, *Cultura românească la Budapesta*).

Biserica din Miskolc, cu hramul Sfânta Treime, ctitoria bunicilor viitorului mare mitropolit ANDREI, unde a fost botezat Coconul Anastasiu, strălucea prin arhitectura ei unicat, cu un iconostas de 16 m înălțime, împodobit cu 87 de icoane pictate de vienezul Antoniu Kuchelmeister, întrunind astfel faima urcării în rândul celor mai impunătoare lăcașuri de cult din Ungaria. (Ioan Lupaș, *Istoria bisericească a românilor ardeleni*, Ed. arhiepiscopiei Sibiu, 1918). Falimentul negustorului Naum Șaguna a fost urmat de o prăbușire psihică a armânului, care s-a convertit *salvator* la catolicism, marcând familia și copilăria lui Anastasiu și a fraților lui, obligați să urmeze gimnaziul catolic inferior din Miskolc. Însă, Bunul Dumnezeu a avut altă chemare-alegere cu tânărul Anastasiu Șaguna.

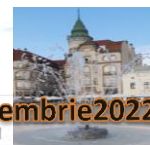
După încheierea studiilor gimnaziale, Anastasiu, Evreta, Ecaterina și mama lor s-au mutat în conacul liderului comunității armâne din Pesta, **Anastasiu Grabovszki**, înnobilit de împăratul Austriei, Francisc I (1804-1835), cu titlul „**de Apadia**”, în 1823. Era un Meccena al Artei și Culturii în Pesta, un fel de Lorenzo de Medici – Magnificul (1449-1492), care avea un ilustru cenenclu literar axat pe tradiție și cultură valahă, frecventat de elita daco-română și prolatină din Pesta: Petru Maior, Gh. Șincai, Samuil Micu, Damaschin Bojincă, **Emanuil Gojdu** (alt Meccena), Eftimie Murgu, Moise Nicoară, Ioan Teodorovici, Teodor Aaron, Andrei Mocioni, Constantin Lecca, Paul Vasici, Partenie Cosma, Zaharie Carcalechi ș.a. (Maria Berenyi, „*Familia Grabovsky din Pesta*”, în *Lumina*, 2011). A întreținut relații cordiale și cu boierul Alexandru Goleșcu (1819-1881), participant al Revoluției de la 1848 din Țara Românească și un militant al unirii Principatelor.

Anastasiu Grabovszki de Apadia a luptat pentru introducerea limbii române în Cultul ortodox, iar ambele sale soții **Elena** și **Maria** au condus „**Societatea Femeilor macedo-române din Pesta**”, fondată în 1815, cu scopul promovării educației în limba maternă. (Maria Berenyi, „*Activitatea unor femei celebre pentru întărirea ortodoxiei românești din Transilvania și Ungaria secolului al XIX-lea*”). La cinstirea numelui în **18 Ianuarie 1816**, **Anastasiu Grabovszki** a primit omagiul poetului Naum Petrovici, printr-un volum de versuri, cu dedicația, „**celui de bun neam născutului domnului Anastasiu Grabovski**” *mecenat și patron al „Școalei Naționale Românești ca unui bun și spre cultura Românilor învățatului Patron.”* (Naum Petrovici, *Versuri celui de bun neam născutului domnului Atanasie Grabovski Cetățeanului și marelui negoițator din Pesta, precum și a Școalei Naționale Românești de acolo Curator ca unui bun și spre cultura Românilor învățatului Patron, la ziua numelui Domniei sale în 18-lea Ianuarie 1816*, în *Crăiasa Tipografie a Universității Ungurești*, 1816). Este destul de evident ce a însemnat pentru tânărul Anastasiu, Casa literară, naționalistă a unchiului său Anastasiu, în cei 6 ani cât s-a bucurat de spiritul ortodox românesc ce a pulsat în ea cu zel, cu tărie, cu fiori, cu har și cu vibrație maximă.

Anastasiu Șaguna și-a însușit prin studii o temeinică cunoaștere a cultului romano-catolic, dar fiind puternic ancorat în gena strămoșilor, mai cu seamă a mamei sale **Anastasiu** și rolul covârșitor primit în școala literară din Casa bunicului **Grabovszki**, la doar **9 zile** de la majorat (la unison cu frații săi) a cerut palatinului imperial întoarcerea în „**Sacra Graeco- Orientalis Ecclesiae**”. Catolicii, în disperare că pierd un astfel de caracter deosebit au apelat spre convingere la iezuitul August Popol, care a trudit șase săptămâni pe *viață și pe moarte*. Armânul Anastasiu a triumfat, obligându-l pe împărat să aprobe prin decret cererea sa de revenire la Ortodoxie. Miracolul s-a împlinit la **2 Septembrie 1828**. Perioada studiilor universitare din cadrul Facultăților de **Drept** și **Filosofie** ale Universității imperiale din Pesta, amicitia cu Joseph Eotvos, lider politic, unul din părinții Ungariei moderne, ministru al Cultelor și instrucțiunii publice (care l-a ajutat în Parlamentul maghiar cu *Statutul Organic* în 1868), ori amprenta profesorului-istoric Istvan Horvat (1784-1846), l-au influențat fidel asupra importanței limbii, tradiției, religiei, culturii, națiunii, a misiunii Elitei naționalist-creștine, testamentara neamului.

Mulți reprezentanți ai elitei maghiare din epoca respectivă au difuzat, paradoxal și incredibil, dincolo de vrerea politică, dincolo de iredentismul huno-ungro-maghiar al nemeșimii, idei și teorii privind originea limbilor europene și a popoarelor. Încă nu se întinsese filoxera bazaconiilor pseudo teoriei lui Roesler peste elita maghiară, teorie care a fost călcată în picioare, arsă și îngropată odată cu susținătorul ei maghiar Paul **Hunfalvy**, *desființat categoric* de savantul-prinț **Bogdan Petriceicu Hașdeu**, la al VII-lea Congres al orientaliștilor, ținut la Viena între 1-2 Octombrie 1886. (Bogdan Petriceicu Hașdeu, „*Sur les elements turcs dans la langue roumaine. Notice lue au VII-e Congres des Orientalistes*”, a Vienne, le 2 octobre, 1886, Bucarest, 1886, p.5-6, 19-20, 21, 50)

Flacăra vocației sacerdotale

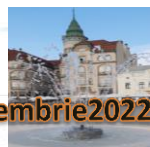

Flacăra vocației sacerdotale întru slujirea lui Dumnezeu și a Națiunii sale daco-române s-a aprins de la candela episcopului de Vârșeț, Maxim Manuilovici, grație viziunii sale, pe calea urcușului mistic-naționalist dintre Pesta și Vârșeț, în Rugul celor 17 ramuri – 17 ani petrecuți în mediul ortodox sârbesc, ca student teolog, profesor, secretar mitropolitan de Carloviț, custode al bibliotecii mitropolitane și egumen al mănăstirilor Jazak, Beșenova, Hopovo și Covil. **Nu se poate împlini un deziderat mai sacru, mai patriot și mai naționalist în afara slujirii sacerdotale creștin ortodoxe!** Mihai Mănăilă a fost președintele Consistoriului ortodox din Oradea (1805-1829), protosinghel și arhimandrit al mănăstirii Hopovo, episcop de Vârșeț (1829-1833) și de Timișoara (1833-1838), protectorul tânărului Anastasiu, găzduit ca un prieten în reședința sa episcopală. (Dorel Octavian Rusu, *Un înainte mergător al reînființării Episcopiei Oradei: Episcopul Maxim Manuilovici*, în LR, anul 21, nr. 1, 2010)

Școala Teologică de la Vârșeț avea două secții, în limba română și limba sârbă. Grație caracterului său integru și studiilor strălucite mitropolitul de Carloviț l-a promovat în diferite funcții eclesiale, moment în care Anastasiu se călugărește primind numele Întâiului Apostol-Prieten al Mântuitorului HRISTOS, **ANDREI**. „Eu robul lui Dumnezeu Anastasie Șaguna, la îndurata demandare a Excelenței Sale domnului arhiepiscop și metropolit Ștefan Stratimirovici de Kulpin am intrat la noviciat în venerabila mănăstire Hopova la 15 Aprilie 1833. Aici la 12 Octombrie al aceuiași an am îmbrăcat vestmântul rasei și am primit numele **Andrei**, al Sfântului apostol al lui Christos întâi chematul...” (Apud. Ilarion Pușcariu, *Metropolia românilor*). Apreciat de toți mitropoliții sârbi, monahul **Andrei** a primit haina diaconiei la 2 Februarie 1834, de la ierarhul Ștefan Statimirovici (1790-1836), epitrahilul de preot la 29 Iunie 1837, de la vlădica Ștefan Stancovici (1837-1842) și cărja de arhimandrit la 28 Octombrie 1842, acordată de mitropolitul Iosif Raiacici (1842-1860). Intenția mitropolitului Ștefan Stancovici de a-l numi în fruntea Consistorului ortodox din Oradea, a fost împlinită de confratele său Iosif Raiacici, care l-a sprijinit pe lângă împăratul Ferdinand întru alegerea ca vicar și apoi episcop în toamna anului 1845. (Keith Hitchins, „*The Early Career of Andreiu Saguna* (1808-1873), în RdEtR, vol. IX-X, 1961-1962, 1965).

Când a primit cărja arhierescă din mâinile mitropolitului Iosif Raiacici, pe 18 Aprilie în **Duminica Tomii** a anului 1848, în catedrala din Carloviț, Vlădica Andrei și-a răspândit cuvântarea profetică peste vreme: „se cere de la mine, ca prin ocârmuirea mea, să se pună în lucrare **reînvierea diecesei noastre transilvane și ca reînvierea aceasta să corespundă trebuinței bisericii, mântuirii poporului și spiritului timpului**.” (Nicolae Popea, *Arhiepiscopul și Metropolitul*, pp. 37-38). Astăzi, în Biserica Ortodoxă Română, de decenii bune, propunerea și sprijinirea de a ajunge arhieru se face de masonerie ori de securitate în spiritul ocult al timpului globalist-ecumenicist, dar evident fără reînvierea Bisericii și mântuirea poporului.

În paralel cu activitatea sacerdotală și-a împlinit cu prisosință și orizontul cultural, ca bibliotecar, mulțimea călătoriilor și-a limbilor vorbite, reușind să devină un mare cărturar și un scriitor de prestigiu, dar Arhipăstorirea ilustrului Vlădică a avut și o mare CUMPĂNĂ, Revoluția maghiară de la 1848, moment iredentist atât de așteptat de huno-ungurime. Biblioteca sa și reședința eparhială de la Sibiu au fost incendiate și prădate de haitele revoluționare maghiare ale lui Jozef Bem, în Martie 1849. „*Crima culturală*” a fost deplânsă amar de marele ierarh valah. „Ce să vă zic fraților! Pentru nenorocirea eparhiei, a bisericilor și a creștinilor noștri... Casa clerului s-a prădat și s-a jefuit cu totul și adică nu numai chiliile mele, ci însă și odoarele episcopești, preoțești și diaconești, împreună cu Capela episcopească și cu cărțile dintr-ânsa, și toată biblioteca mea peste 3.000 de cărți s-a prădat, iar acte oficiale, parte s-au ars, parte s-au rupt și s-au nimicit întru atâta cât nici un odor, nici o carte sau altă unealtă bisericească, nici o hârtie din Arhivă nu a rămas... Precum s-a jefuit Episcopia, așa s-a jefuit și partea cea mai mare a bisericilor noastre parohiale, din care pe unele le-au ars și prădat cu totul, pe altele le-au necinstit și desfințit în modul cel mai fără de lege. Sfintele icoane din altare le-au batjocorit, au împușcat în icoana Domnului Hristos și au strigat: Au încetat de a mai fi Dumnezeuul românilor!... Au ucis, spânzurat și împușcat 12 preoți și câteva mii de creștini, pentru că nu au vrut să se revolteze asupra împăratului, și că n-au vrut a recunoaște supremația maghiară. Tocmai pentru aceasta m-au declarat și pe mine de proscris, și doară mai rău m-ar fi muncit pe mine decât pe mitropolitul Sava*, să fi putut pune mâna pe mine. Recunoaștem și cu durere de inimă mărturisim că multe s-au întâmplat și din partea creștinilor noștri; însă stăm înaintea lumii și mărturisim, fără sfială, că la toate acestea au fost siliți oamenii noștri prin cruzimile vrăjmașilor; stăm și mărturisim și aceea că creștinii noștri nici în mijlocul furiei, la care au fost aduși, mâinile sale nu le-au întinat cu nesfințirea bisericilor, nici au spânzurat preoți.” (Actele soborului bisericii ortodoxe răsăritene din Ardeal din anul 1850, în Actele soboarelor, pp. 24-26)

* **Sava Brancovici** (1620-1683), mitropolitul Ardealului între 1656-1659 și 1662-1680), a fost permanent prigonit de principii calvini ai Transilvaniei, fiindcă n-a acceptat convertirea sa la calvinism. În mod special Mihail Apafi, l-a arestat după pofta sa, l-a destituit din arhierie, i-a confiscat bunurile, a pus să fie torturat, zdruncinându-i sănătatea, astfel că la scurt timp de la eliberare, a părăsit viața de pe pământ. Sinodul B.O.R. l-a canonizat în 28 Februarie 1950, ca „**sfânt mărturisitor**”. (Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române II*, ed. a 3-a, pp. 68-76).

Ideea renașterii **Dacoromânismului** în sânul diferitelor state distincte din imperiul habsburgic, dar și a celor din Principatele Române a fost des vehiculată de elita română pașoptistă, în vederea constituirii unui Ducat valah care să-i cuprindă pe toți românii din arealul carpato-danubian sub sceptrul Austriei. (Gelu Neamțu, *Momente zbuciumate din lupta românilor pentru realizarea Dacoromâniei 1848-1918*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2005, p. 402; Aurelia Florescu, **Dacoromânia. Idealul Național al tuturor românilor în Revoluția de la 1848**, Ed. Oltenia, Craiova, 1992). Evident, cele două stări, maghiară și săsească, s-au opus cu toată parșivitatea și ticăloșia lor, avertizând Austria de marele pericol pentru augusta ei Coroană. „*Sașii*, nota Ilarion Pușcariu aflat la Viena, *fură cei dintâi, cari pe calea jurnalistică se încercară a slăbi și a perhoresca cererile Românilor susținând că consolidându-se în Austria o Românie nouă se oblesc și cărările între ea și țările române de sub Turci și astfel se va ridica un imperiu puternic daco-român dela Nistru până la Dunărea de jos și dela Tisa până la Prut și Marea Neagră.*” (Ilarion Pușcariu, *Metropolia românilor*.)

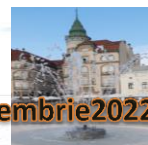
Realizarea acestui DEZIDERAT major împlinea și celălalt ideal al dacoromânilor și anume: **unificarea bisericească** sub cupola unei **MITROPOLII ortodoxe**, așezată pe VATRA străbună, urmașa tradiției **Mitropoliei de Alba Iulia**, ctitoria **Marelui Domn, Mihai Viteazul**, în sânul căreia să intre valahii din Banat, Bucovina, Ungaria și Ardeal, nu pe pământul spurcat, *crăiesc*, acaparat samavolnic de sași. Iar au sărit sașii ca din gură de șarpe. Înălțarea Marelui Andrei Șaguna la rangul de Mitropolit, el care deja avea o înălțime a personalității sale covârșitoare, înspăimânta de moarte fariseicele făpturi, **sașii** – în spirit, în moralitate, în obiectivitate, în chipul cu uitătura lor caracteristică, ce aruncă la orice pas albeața **perfidă și denigratoare**.

Astăzi, **România Crucificată** are parte de un astfel de **ales** cu o așa uitătură... Din corespondența lui August Treboniu Laurian – aflat la Viena între 1849-1851, care ne susținea cauza dacoromână cu multe personalități valahe, se scoate în evidență conflictul sașilor contra românilor, atenționându-l pe George Barițiu, în Ianuarie 1850, că, „**sașii lucră tare aici (la Viena) în contra lui Șaguna**”, pe care <<**ar vrea să-l depărteze din Transilvania**>>, fapt pentru care era convins că toți românii trebuie să înlăture din sânul națiunii orice intrigă împotriva lui.” (August Treboniu Laurian către George Barițiu, Viena, 25 Ianuarie 1850, în Simion Retegan, coord., *Mișcarea națională a românilor din Transilvania între 1849-1850*, I, p. 273).

Marele Vlădică a îmbrățișat cu toată ființa lui, cu tot cugetul lui, cu întreaga sa trăire vlaho-ortodoxă restaurarea mitropoliei pentru a se pune capăt „*încetării abnormității bisericești, în care ne-a adus pe noi vitregia timpurilor.*” (August Treboniu Laurian către Simion Bărnuțiu, Viena, 11 Mai 1850, pp. 381-382). Replica șaguniană, tăioasă a armânului ierarh a fost publicată în broșura, „*Drepturile națiunii române împotriva atacurilor sașilor*”. (*Die Rechte der romanischen Nation gegen die Angriffe der Sachsen, vertheidigt von einem Romanem*, Gedruckt bei I.P. Sollinger Witwe, Wien, 1850, 20 p.).

Consecințele revoltei maghiare conduse de Jozef Bem a fost proclamarea „**uniunii**”, Transilvaniei cu Ungaria, de către Dieta de la Cluj în data de 18 mai 1848, prin adoptarea legii I, de fapt fără-de-legea RUȘINII, a HOȚIEI și a MIȘELIEI hunice. Vocile turmentate care au semnat „**uniunea turbată**” au fost în cazul românilor, episcopul greco-unit Ioan Lemeni și în al sașilor, reprezentanții Sighișoarei, ai Sebeșului și ai Brașovului. (Liviu Maior, *Revoluția de la 1848-1849*, pp. 335-342). Totdeauna relațiile dintre poporul majoritar valah și minoritatea săsească venetică au fost aspre, viclene, dușmane, înșelătoare, abuzive, sfidătoare din partea etniei care și-a intitulat furtul moșiilor românilor dea lungul secolelor „*Pământul Crăiesc*”, <<**Sachsenboden**>>- *Pământul săsesc* și <<**Sachsenstuhle**>>- *Scaunele săsești*, pentru a menține o permanentă JIGNIRE adusă autohtonilor milenari dacoromâni.

Marele Vlădică **Andrei** a simțit durerea în inimă ca pe un fier înroșit și a plâns cu lacrimi mari de sânge pentru martirii eparhiei sale, pentru Fiii Ardealului, pentru nenorocirile abătute asupra Principatului transilvănean, pentru pagubele suferite de enoriașii săi. În toată perioada de sfâșiere iscată de anarhiștii maghiari, Episcopul Andrei s-a comportat ca un Mare PĂRINTE al Nației, ajutând, salvând, îngrijind, tămăduind, suferind, împărtășind deplin durerea cu toți Fiii săi crunt persecutați.

Astăzi, Națiunea română trece prin aceleași grele încercări, drame, tragedii, catastrofe, profanări, mutilări fizice, psihice, morale: războiul statului împotriva instituțiilor lui fundamentale, împotriva Bisericii, respectiv a clerului mirean și monahal, împotriva culturii, revolta fratelui contra fratelui, a familiei contra propriei familii sau a altei familii, a copiilor împotriva părinților, războiul unor cetățeni români împotriva tuturor românilor creștini...

Dar, cel mai greu apasă, cel mai rău doare, nepăsarea crasă a Ierarhilor ortodocși politico-religioși, care trudesă pentru palatele lor, moșiile lor, băncile lor, pentru eleganța lor orbitoare, sfidătoare și prin limuzinele lor de superlux. **Vlădica Andrei** a mers alături de împăratul Austriei cu propria trăsură prin toate hârtoapele, șanțurile, prin toate noroaiele, prin toate gropile, pe ploaie, arșiță și colb. Dar, în ciuda aparențelor, **poporul prost de multa ascultare, nu știe cât le este lor de greu: aurul** de pe mitră, **aurul** de pe odăjdii, **aurul** de pe însemnele arhieresti, **aurul** cârjei, **aurul** din interiorul palatelor lor, **aurul** veselei princiare, **aurul** din bănci, **aurul** viselor lor regal-împlinite, **aurul marilor biruri** adunat an de an de la Cuvioasa Paraskeva, de la Sf. Dimitrie cel Mare, de la Sf. Dimitrie cel Nou, de la Sf. Mc. Filofteia, de la Maica Domnului, **aurul** tuturor lumânărilor aprinse-arse din țară, **aurul** plăcerilor firești și nefirești, **aurul** marilor griji de copii, nepoți, *nepoate, verișoare* ori alte rubedenii, **aurul** în obligații și daruri către Oculta care i-a propulsat, nu în slujirea Domnului ori a nației, ci în funcții nobiliare de satrapi pe viață.

Au rămas pe baricadă doar câteva zeci de mănăstiri, câteva zeci de biserici de mir, câteva figuri din Elita spirituală, mult prea puțini credincioși și Vlădica Teodosie al Tomisului, care zi de zi, noapte de noapte, ceas de ceas, suferă și plânge alături de poporul său dobrogean dar și al Țării, cerând mila și iertarea Domnului. Știu Mileniile, Pământul și Cerul, omenia, suferința, jertfa, crucea, eroismul, martiriul, iubirea, sfințenia, slujirea, slăvirea, creația spirituală, datinile, obiceiurile, pe care Neamul nostru binecuvântat le-a oferit permanent ca Ofrandă sacră, liturgică.

Știu Mileniile – încercările multe și râvna noastră de neîngenunchere!

Știu Veacurile, Pământul și Cerul, scâncetul copilului, cântecul de leagăn al mamei, dârzenia tatălui, izbânzile luptelor, închinarea și ruga bunicii, veghea hotarelor, doina poetului, iertarea preotului, ctitoriile străbunilor, transhumanța oilor, tremurul ierbii, fiorul apei, statornicia muntelui, zborul păsărilor, glasul sângelui și viersul românesc.

Știu Veacurile – aducerile aminte și dreptul nostru sfânt la ÎNVIERE!

ȘTIU VEACURILE

„Știu veacurile cum să cumpănească/ Când ne vor pune anii în talere,/ C-am rupt din munți și-am dus pe mâini galere/ Pentru credința noastră-mpărătească/ Și pentru dreptul nostru la-Nviere.// Știu veacurile și vor pune-n Carte,/ Ca să rămâie mărturie dreaptă,/ Că n-am îngenunchiat pe nici o treaptă/ Și, de-am murit, ne-am ridicat din moarte/ Și-am răsplătit cu faptă orice faptă.// Și, dacă ne-am bătut cu fața suptă/ Și fruntea de durere-ncrâncenată,/ Vor trece-n Carte fapta minunată:/ Că am luptat și, de n-am căzut în luptă,/ În moarte-am fost mai tari ca niciodată.” (Mihai Buracu, Eu Sunt Scribul... Amintiri și Poezii din Închisoare, Filos)